USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudkyň JUDr. Kateřiny Šimáčkové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci žalobce: **O. M.,** zastoupeného JUDr. Irenou Slavíkovou, advokátkou, se sídlem Wenzigova 5, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 4. 2012, č. j. OAM-83/LE-BE02-PA03-2012, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 26. 9. 2012, č. j. 48 Az 23/2012 - 44,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovené zástupkyni žalobce JUDr. Ireně Slavíkové, advokátce, se sídlem Wenzigova 5, Praha 2, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 5808 Kč, která je splatná do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

[1] Svou kasační stížností žalobce napadá rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 26. 9. 2012, č. j. 48 Az 23/2012 - 44, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 4. 2012, č. j. OAM-83/LE-BE02-PA03-2012. Citovaným rozhodnutím žalovaný zamítl žádost žalobce o udělení azylu jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů, tedy z důvodu, že žalobce přichází z bezpečné země původu ve smyslu zákona o azylu (konkrétně z Mongolska), přičemž v průběhu řízení se neprokázalo, že by v žalobcově případě Mongolsko za takovou zemi nebylo možno považovat. Z výpovědí žalobce v průběhu správního řízení nevyplynulo, že by u něj byly splněny zákonné důvody pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 a násl. zákona o azylu.

[2] Ve své žalobě směřující proti rozhodnutí žalovaného žalobce namítal, že žalovaný nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu, a při hodnocení podkladů pro vydání rozhodnutí nepřihlížel pečlivě ke všemu, co v řízení vyšlo najevo, čímž porušil § 3 a § 50 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu. Konkrétně pak žalobce tvrdil, že u něj existují důvody pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Mongolsko opustil v důsledku těžké životní situace, v níž se tam nacházel, neboť jednak bylo obtížné najít tam práci a jednak měl neshody s bývalým manželem své ženy, který za nimi chodil a žalobcovu manželku i žalobce samotného napadal. Po příjezdu do ČR zde žalobce pracoval a žil s manželkou, která do ČR dorazila již dříve, pracuje zde a požádala si o trvalý pobyt (dle pozdějších informací žalobce byl jeho manželce trvalý pobyt v ČR udělen), oba mají vytvořeny vazby k území ČR. Dále žalobce upozornil na svůj zhoršený zdravotní stav, dle sdělení lékaře má problémy se srdcem, plícemi a ledvinami, přitom v České republice je lékařské péče na lepší úrovni než v Mongolsku, kde by se jeho zdravotní stav velmi rychle zhoršil.

[3] Krajský soud po pečlivém přezkoumání správního spisu a napadeného rozhodnutí žalovaného dospěl k závěru, že žaloba není důvodná; napadené rozhodnutí je podrobně odůvodněno a závěry žalovaného jsou přiměřené a správné. Krajský soud se plně ztotožnil s názorem žalovaného, že Mongolsko lze považovat za bezpečnou zemi původu ve smyslu zákona o azylu, i přes určité nedostatky totiž splňuje základní demokratické principy (dle kritérií pro hodnocení bezpečné země původu), jak vyplývá z informací oddělení zahraničních vztahů a informací odboru azylové a migrační politiky žalovaného. Z informací o situaci žalobce a o jeho pohnutce k podání žádosti o mezinárodní ochranu nelze mít za to, že by v jeho případě byly splněny podmínky udělení azylu podle § 12 a 13 zákona o azylu; co se týče udělení azylu podle § 14 zákona o azylu, z výpovědi žalobce během správního řízení nebyl zjištěn žádný důvod hodný zvláštního zřetele ve smyslu citovaného ustanovení. Žalobce neuvedl ani žádné skutečnosti svědčící o naplnění důvodů pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a a 14b zákona o azylu.

[4] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, v níž namítal nesprávné posouzení věci krajským soudem, jakož i nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí pro nedostatek důvodů (§ 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního). Podle stěžovatele totiž krajský soud ve svém rozhodnutí nezohlednil všechny relevantní skutečnosti ve vztahu k otázce udělení humanitárního azylu stěžovateli; respektive opomenul důkladněji rozvést patřičné úvahy o dané otázce. Zejména se krajský soud dostatečně nezabýval otázkou integrace stěžovatele do české společnosti, jeho rodinnými vazbami, absencí ekonomického, sociálního zázemí a jeho zdravotní situací v jeho vlasti. Stěžovatel zopakoval, že z Mongolska odjel kvůli tíživé rodinné i ekonomické situaci, v České republice pak pracoval a chtěl, aby se zde za ním a manželkou časem přestěhovaly i manželčiny dcery z prvního manželství (o něž se v Mongolsku staral) a žili zde jako rodina. V Mongolsku nemohli vést pokojný rodinný život díky atakům ze strany bývalého manžela stěžovatelovy ženy. V České republice je stěžovatel spokojený, má zde svou milovanou manželku, práci a také mnohem kvalitnější lékařskou péči; jeho zdravotní stav je totiž zhoršený. Stěžovatel je plně integrován do české

pokračování
společnosti a v případě povinnosti vycestování by byla narušeno jeho právo na soukromý a rodinný život, chráněné čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Evropská úmluva“) a čl. 10 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), a dále jeho právo podle čl. 14 Listiny.

[5] K podané kasační stížnosti se vyjádřil rovněž žalovaný, který trvá na tom, že jak jeho rozhodnutí, tak rozsudek soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Žalovaný dále stručně odkázal na své závěry ze správního řízení; stěžovatel svou vlast neopustil na základě žádného z azylově relevantních důvodů a ani jeho obavy z návratu do Mongolska nelze považovat za opodstatněné ve smyslu § 12 a § 14a zákona o azylu. Smyslem stěžovatelovy žádosti o mezinárodní ochranu naopak byla legalizace jeho pobytu v ČR a vyřešení ekonomické situace. Žalovaný má tak nadále za to, že při zamítnutí stěžovatelovy žádosti jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu nepochybil.

[6] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil přípustnost podané kasační stížnosti ve smyslu zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Konstatoval, že byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), osobu oprávněnou (§ 102 s. ř. s.), stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.) a uplatňuje důvody přípustné pro kasační stížnosti dle § 103 s. ř. s. Nejvyšší správní soud tedy přistoupil k posouzení kasační stížnosti, přičemž byl vázán rozsahem kasační stížnosti ve smyslu § 109 odst. 3 s. ř. s.

[7] Nejvyšší správní soud se dále zabýval otázkou přijatelnosti podané kasační stížnosti. Podle § 104a s. ř. s. se kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany odmítne pro nepřijatelnost, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Podle ustálené judikatury zdejšího soudu (srov. například usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS; všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná také na www.nssoud.cz) je kasační stížnost přijatelná, (a) pokud se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, (b) pokud se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, (c) pokud je potřebné učinit tzv. judikatorní odklon, (d) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétní věci může jednat především tehdy, (a) pokud krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu, a navíc nelze vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, (b) pokud krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Nejvyšší správní soud přitom upozorňuje, že byť se nejedná o zákonnou náležitost kasační stížnosti, je ve stěžovatelově zájmu uvést, z jakého důvodu či z jakých důvodů považuje svou kasační stížnost za přijatelnou. V nyní posuzované věci však stěžovatel takovou argumentaci ve své kasační stížnosti zcela opominul.

[8] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích důvodů uplatněných v kasační stížnosti a dospěl k závěru, že jsou dány výše specifikované podmínky pro odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost.

[9] Stěžovatelova argumentace jak v kasační stížnosti, tak v žalobě stojí zejména na námitce nedostatečného posouzení naplnění podmínek pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu ze strany žalovaného a posléze i krajského soudu. Podle ustálené a vnitřně jednotné judikatury zdejšího soudu však na udělení humanitárního azylu neexistuje právní nárok ani subjektivní právo (rozsudky zdejšího soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003 - 38, či ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48) a rozhodnutí správního orgánu vychází v tomto ohledu ze správního uvážení, jehož soudní přezkum je omezený (srov. výše citovaný rozsudek č. j. 3 Azs 12/2003 - 38 či rozsudek ze dne 15. 12. 2003, č. j. 4 Azs 31/2003 - 64). Podle rozsudku zdejšího soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55: *„Smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně ‚nehumánní' azyl neposkytnout. (...) Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá obecně z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.“*

[10] Nahlíženo touto perspektivou, žalovaný ani krajský soud při hodnocení naplnění důvodů pro udělení humanitárního azylu ve stěžovatelově případě nepochybili. Žalovaný v rámci svého rozhodnutí zvážil všechny skutečnosti tvrzené stěžovatelem v průběhu správního řízení a po posouzení stěžovatelovy osobní, sociální a zdravotní situace neshledal důvod k udělení azylu podle § 14 zákona o azylu. Vzhledem k omezené možnosti soudního přezkumu tohoto rozhodnutí žalovaného pak ani krajskému soudu nelze vytýkat nesprávnost či dokonce nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí v předmětné části. Krajský soud se zkrátka spokojil s přesvědčivým rozhodnutím žalovaného, tudíž v jeho správním uvážení neshledal libovůli, a proto dále, meritorně, nezasahoval do otázky existence důvodů hodných zvláštního zřetele ve stěžovatelově případě. Takovému postupu krajského soudu nemá Nejvyšší správní soud co vytknout.

[11] K tomu lze nad rámec odůvodnění potřebného pro řádné vypořádání stěžovatelovy námitky podotknout, že zdejší soud se již v minulosti několikrát vyjádřil k možnosti udělení humanitárního azylu v případech skutkově obdobných případu stěžovatele (snaha o společné soužití s manželem na území ČR, obtíže se sháněním práce v zemi původu, nižší kvalita lékařské péče v zemi původu). Z judikatury Nejvyššího správního soudu plyne, že stěžovatelova snaha po legalizaci pobytu z důvodu společného soužití s manželkou (občankou Mongolska) žijící na území ČR *„je sice důvodem pochopitelným, avšak nikoliv natolik závažným a naléhavým, aby bez přistoupení dalších okolností zvláštního zřetele hodných, mohl být vnímán jako výjimečný, tedy zvláštního zřetele hodný ve smyslu § 14 zákona o azylu“* (rozsudek ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 47/2004 - 60, či obdobně rozsudek ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004 - 69). Podobný závěr je nutno konstatovat i ve vztahu ke stěžovatelovým obtížím při hledání práce v Mongolsku, neboť tyto představují důvody

pokračování
ryze ekonomické, které bez dalšího (zde i při zvážení ostatních skutečností namítaných stěžovatelem ohledně jeho osobní situace ve vlasti) nedosahují mimořádnosti důvodů vyžadovaných pro udělení humanitárního azylu (srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003 - 54). Pokud pak stěžovatel argumentuje také svým zdravotním stavem a vyšší kvalitou lékařské péče v ČR, nutno podotknout, že jeho tvrzení jsou v tomto ohledu poměrně neurčitá, neboť v žalobě poukazoval pouze na své problémy se srdcem, plícemi a ledvinami, a to bez bližší specifikace, v kasační stížnosti posléze dokonce uvádí jen to, že se jeho zdravotní stav zhoršil a zhubnul okolo 10 kg; přitom dle lékařských zpráv pořízených v průběhu správního řízení u stěžovatele nebyly zjištěny žádné zdravotní obtíže tohoto (ani jiného) druhu. I přesto však Nejvyšší správní soud upozorňuje, že dle jeho ustálené judikatury není skutečnost, že stěžovatel není spokojen s úrovní zdravotní péče v zemi svého původu, zákonným důvodem pro vyhovění jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany, včetně možnosti udělení humanitárního azylu (srov. například usnesení ze dne 12. 8. 2009, č. j. 7 Azs 33/2010 - 52). Zdravotní stav žadatele o azyl sice v konkrétním případě může naplnit důvody zvláštního zřetele hodné dle § 14 zákona o azylu, jedná se o případy vskutku výjimečné, o čemž svědčí například i rozhodovací praxe zdejšího soudu začasté respektující (řádně odůvodněné) rozhodnutí Ministerstva vnitra o neudělení humanitárního azylu ani osobám s onemocněním AIDS/HIV (srov. rozsudek č. j. 6 Azs 34/2009 - 89 ze dne 9. 10. 2009 či usnesení č. j. 6 Azs 25/2012 - 19 ze dne 7. 11. 2012). Konečně ani stěžovatelovy osobní problémy se soukromými osobami v zemi původu nepředstavují důvody zvláštního zřetele hodné ve smyslu § 14 zákona o azylu. K tomu nutno poznamenat, že při problémech tohoto rázu vzniká zpravidla otázka existence pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu, a tedy tyto případy nebývají přiřazovány k institutu humanitárního azylu. Ovšem v daném případě by stěžovatelem tvrzené problémy s bývalým manželem jeho ženy v zemi původu nemohly spadnout ani pod pronásledování dle § 12 zákona o azylu, ježto stěžovatel neuváděl coby příčinu daných problémů žádný z azylově relevantních důvodů (rasa, národnost, náboženství, příslušnost k určité sociální skupině či zastávané politické názory) a nadto, jak vyplynulo z jeho výpovědí během správního řízení, se ani nepokusil hledat ochranu a pomoc u příslušných mongolských orgánů, které by mu ji mohly poskytnout (srov. rozsudky zdejšího soudu ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48, ze dne 18. 12. 2003, č. j. 4 Azs 38/2003 - 36, ze dne 18. 12. 2003, č. j. 6 Azs 45/2003 - 49).

[12] Ve své kasační stížnosti stěžovatel krom otázky udělení humanitárního azylu namítal také, že jeho vycestování z ČR by bylo v rozporu s čl. 8 Evropské úmluvy a čl. 10 a 14 Listiny. Takovou argumentaci ovšem stěžovatel uplatnil až v řízení před Nejvyšším správním soudem, nikoliv v řízení před krajským soudem, kde argumentoval pouze naplněním podmínek dle § 14 zákona o azylu, přestože mu nic nebránilo rozšířit svou argumentaci i na výše uvedené námitky. Takové stížnostní námitky tudíž v řízení před zdejším soudem musí být posouzeny jako nepřípustné v souladu s § 104 odst. 4 s. ř. s. (srov. také rozsudek zdejšího soudu ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 34/2004 - 49, publ. pod č. 419/2004 Sb. NSS). Nicméně i pokud by předmětné výtky byly přípustné, ani s nimi by stěžovatel neuspěl, neboť jak žalovaný, tak krajský soud se dostatečně zabývali i otázkou udělení doplňkové ochrany stěžovateli, včetně doplňkové ochrany odůvodněné skutečným nebezpečím vážné újmy v podobě vycestování cizince v rozporu s mezinárodními závazky České republiky, včetně závazku k ochraně soukromého a rodinného života osob (naproti

tomu argumentace čl. 14 Listiny je zde zcela nepříhodná, neboť podle tohoto ustanovení je jediným, kdo nemůže být nucen k opuštění území České republiky, občan České republiky, tedy nikoliv žadatel o azyl v ČR).

[13] Po uplatnění výše uvedeného testu přijatelnosti kasační stížnosti daného § 104a s. ř. s. tak Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost podmínky přijatelnosti nesplňuje. Posuzovaná věc se netýká právních otázek, které dosud nebyly řešeny judikaturou zdejšího soudu, ani těch, které jsou judikaturou řešeny rozdílně; krajský soud postupoval v souladu s ustálenou judikaturou zdejšího soudu; a nebyl shledán ani důvod pro přistoupení k judikaturnímu odklonu, ani zásadní pochybení krajského soudu. Nejvyššímu správnímu soudu tak nezbylo než podanou kasační stížnost v souladu s § 104a s. ř. s. odmítnout pro nepřijatelnost.

[14] Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[15] Stěžovateli byla usnesením krajského soudu ze dne 23. 5. 2012, č. j. 48 Az 23/2012 - 16, ustanovena k ochraně jeho zájmů ve věci zástupkyně JUDr. Irena Slavíková, advokátka, se sídlem Wenzigova 5, Praha 2. Podle § 35 odst. 8 část věty prvé za středníkem s. ř. s. platí hotové výdaje a odměnu za zastupování ustanoveného advokáta stát. Podle § 7 a § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném do 31. 12. 2012 (tj. v době, kdy ustanovená zástupkyně v dané věci učinila úkony právní služby) náleží ustanovené zástupkyni stěžovatele odměna za dva úkony právní služby (další porada s klientem přesahující jednu hodinu a písemné podání ve věci samé, zde konkrétně doplnění kasační stížnosti ze dne 13. 12. 2012, podle § 11 odst. 1 písm. c) a d) advokátního tarifu) po 2100 Kč za jeden úkon a podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu náhrada hotových výdajů v paušální částce 300 Kč za jeden úkon, tedy celkem 4800 Kč. Ustanovená zástupkyně sice zdejší soud žádala o odměnu za tři úkony právní služby, nicméně úkon v podobě převzetí a přípravy zastoupení jí nebyl v řízení o kasační stížnosti uznán, neboť odměna za tento úkon jí byla přiznána již v řízení před krajským soudem. Krom toho Nejvyšší správní soud podotýká, že v případě ustanovení zástupce soudem jsou převzetí a příprava zastoupení spojeny s první poradou s klientem jako jeden úkon právní služby, takže i v případě, že úkon zmíněný zástupkyní by jí byl přiznán, náležela by jí odměna jen za dva úkony právní služby. Ustanovená zástupkyně doložila, že je plátkyní daně z přidané hodnoty, a proto se podle § 57 odst. 2 s. ř. s. přiznaná částka nákladů řízení zvyšuje o částku odpovídající této dani, tj. o 21 % z částky 4800 Kč, tedy o 1008 Kč. Celkově tak Nejvyšší správní soud přiznal zástupkyni stěžovatele částku 5808 Kč coby odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů. K výplatě této částky pak Nejvyšší správní soud stanovil přiměřenou lhůtu.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

pokračování

V Brně dne 16. ledna 2013

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda

senátu